

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek 12/13 oktober 2024
28ste zondag door het jaar¹

“Jezus, hem aankijkend, hield van hem.”

Wat moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?
De man die zijn vraag stelt aan Jezus heeft het over doen, over actie.

Het antwoord van Jezus gegeven aan de man die zich voor Hem op de knieën heeft geworpen, is heel duidelijk.

‘Niet doden, geen echtbreuk plegen, niet stelen, niet vals getuigen, niemand tekort doen; eert uw vader en uw moeder.’

Allemaal wezenlijke dingen die een mens moet doen en die de man ook heeft gedaan.

Je zou zeggen: we hebben hier te maken met een goed, ja een welhaast volmaakt mens.

Toch is hij niet voldaan, Er ontbreekt iets in zijn perfecte leven.

“Eén ding ontbreekt u.”

Hem ontbreekt niets in het *doen*.

Er is iets aan de hand met zijn *zijn*, zijn existentie.

Hij is niet vrij, hij bezat vele goederen.

¹ Wijsheid 7, 7-11; psalm 90; Hebréeën 4, 12-13; Marcus 10, 17-30

Komen wij hier niet de westerse mens tegen, die helmaal opgaat in bezit; in zoveel mogelijk verzamelen, kopen, in steeds weer opnieuw restylen; in de eindeloze wandeling langs en door winkels, zoals die zich ook wel voltrekt in ons prachtige dorp met zijn exquisite winkels?

Ik sta hier niet om te moraliseren over bezit. Ik heb ook zelf niet een belofte van armoede afgelegd. Ook Jezus moest leven, werd verzorgd door vrouwen die Hem volgden, lezen we in het evangelie. Niets dus tegen een levensnoodzakelijk bezit.

Ook al voelen sommigen zich door de Heer geroepen om alles te verkopen en aan de armen te geven. Deze week ontmoette ik een jonge Amerikaanse vrouw. Zij is ingetreden in de congregatie van het Mensgeworden Woord. Zij woont met enkele medezusters in een eenvoudig huis met kapel in Den Haag. Zij bidt, zij leest en mediteert en ontvang heel de dag mensen, passanten, eenzamen, daklozen, zogenoemd illegalen. Een vrouw in wie het evangelie zichtbaar, voelbaar is. Zij, ooit welvarende Amerikaanse, heeft Jezus' uitnodiging gehoord.

Voor ons, gewone mensen, zou de vraag kunnen zijn: ben ik nog wel vrij, ben ik nog wel ooit voldaan, in vrede; *bezit* ik mijn spullen, mijn spijs en drank, mijn hebben en houden of *word ik erdoor bezeten*?

Overigens las ik over een bijzonder zinnetje heen:

“Toen keek Jezus hem liefdevol aan.”

Letterlijk staat er: “Hem aankijkend hield Jezus van hem.”

Wat hééft een mens aan het volmaakt naleven van de geboden, de wetten en de regels - hoe onmisbaar ook in geloofsleven en in de samenleving - wat heeft een mens daaraan en een kerk en een samenleving, als we elkaar niet met liefde aankijken?

Doen wij dat niet dan wordt het koud om het hart, dan worden mensen boos en rancuneus, eeuwig ontevreden en onvoldaan. Zoals wij in onze dagen wel zien gebeuren, ook in ons eigen land. Wat kan een kerk of een land toch liefdeloos zijn of worden, als we elkaar niet - ondanks alle onderlinge verschillen - aankijken met een blik van liefde?

Persoonlijk denk ik dat zinnetje het belangrijkste is in ons evangelie:

“Hem aankijkend had Jezus hem lief...”

Door die liefdevolle blik nodigt Jezus de man uit een stap vérder te zetten dan de geboden en de regels, een stuk vrijer te worden, niet langer bezeten door zijn vele spullen.

In het jodendom van Jezus' dagen was rijkdom een teken van Gods gunst. Maar wel op voorwaarde dat de rijke ruimhartig zijn volle beurs zou trekken voor de armen. Zo kon de rijke een instrument zijn van Gods zorg en voorkeur voor de armen.

Jezus gaat echter een stap verder: verkoop alles, maak je helemaal vrij. Zoek de vrijheid die nodig is om een leerling van Jezus te zijn, helemaal gericht op de komst van het Rijk van God.

Wij kunnen de verbijstering van de apostelen begrijpen. “Wie kan dan nog gered worden?” Bevrijd te worden, een stap verder te komen, daarover zegt Jezus: “Dit ligt niet in de macht der mensen maar wel in die van God: want voor God is alles mogelijk.”

Dan spreekt Petrus, de woordvoerder van de leerlingen die inderdaad alles hebben losgelaten om Hem te volgen, Jezus aan: “Zie, wij hebben alles prijsgegeven om U te volgen.”

Jezus belooft ons een heel nieuwe, ongekende rijkdom en vrijheid als wij zijn leerlingen worden.

Mogen wij bevrijde mensen worden, niet langer innerlijk verdeeld door de vele goederen en verslavingen, Jezus met onverdeeld hart volgend. Amen.

pastoor Nico van der Peet